

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาชาติบ้านเมืองนักการศึกษาในแต่ละยุคแต่ละสมัยจึงมีการส่งเสริมสนับสนุนและจัดการศึกษาเพื่อให้ทรัพยากรบุคคลเป็นผู้เจริญด้วยปัญญามาเป็นลำดับซึ่งในประเทศไทยนั้นเริ่มเป็นระบบและเป็นรูปธรรมเหมือนนานาประเทศอย่างชัดเจนในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ห้าแห่งราชวงศ์จักรี การพัฒนาการศึกษาจึงได้มีโครงสร้างและเป็นรากฐานให้เกิดวิวัฒนาการจนกระทั่งปัจจุบัน(ประเทือง กุฎีคง 2542 : 230) การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกลไกที่สำคัญของการพัฒนาและเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความเจริญงอกงามของสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัย บุคคลที่ได้รับการศึกษาจึงเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคม ประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป แต่จากสภาพปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาและวิกฤตการณ์ทางด้านคุณภาพการศึกษาซึ่งเห็นได้จากการประเมินผลการศึกษาในระดับนานาชาติ ปี พ.ศ.2538 โดยสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อยู่ลำดับที่ 21 และ 24 จากจำนวน 25 ประเทศและจากการประเมินของกรมวิชาการ ปี 2540 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 และจากรายงานผลการตรวจราชการประจำปีงบประมาณ 2542 ของผู้ตรวจราชการ 12 เขตการศึกษาสรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต้องปรับปรุงโดยเฉพาะกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษและภาษาไทย (กรมวิชาการ 2545 : บทนำ)

จากสภาพดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่าการศึกษาของประเทศไทยยังเผชิญกับวิกฤตอย่างต่อเนื่องทำให้ไม่สามารถใช้เป็นพลังขับเคลื่อนและเป็นเครื่องมือให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาด้วยการปฏิรูปการศึกษาและมีแนวทางดำเนินงานที่ชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้รัฐใช้เป็นกลไกที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ ส่งผลให้เกิดกระแสความตื่นตัวและเคลื่อนไหวในการดำเนินงานทั้งในหน่วยงาน องค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ อีกทั้งยังมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่เน้นย้ำให้

สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ที่สร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนคิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผลสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตรู้จักใช้ข้อมูลที่มีอยู่อย่างหลากหลายเพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนาตนเอง(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 20) ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นภารกิจที่หน่วยงาน องค์กรและบุคลากรที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษา ทุกระดับจะต้องให้ความสำคัญ ศึกษาบทบาท อำนาจหน้าที่ ปัจจัยทางการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาตามบริบทของแต่ละหน่วยงานทุกระดับให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานในการบริหารองค์กรซึ่งเดิมนั้นนักบริหารมักกำหนดไว้ 4 ประการ คือ คน เงิน หรืองบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และวิธีการหรือการจัดการ(สมนึก นนธิจันทร์ 2538 : 35)และในตำราบางเล่มได้มีการเปลี่ยน Management หรือ Method เป็น Authority (อำนาจหน้าที่) Time (เวลา) Will (ความตั้งใจทำงาน) Facilities (สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ) รวมเป็น 7 ประการด้วยกัน(ประสาน แสงสว่าง 2525 : 1) และจากการศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้มีประสิทธิผลของอีกเก็ดได้ข้อสรุปว่า ความสำเร็จของโรงเรียนนั้น จะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ ปัจจัยภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อาคารบริเวณเป็นต้นและปัจจัยภายนอกโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน สภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองเป็นต้นในการที่จะสร้างเสริมกันและกันหรือมาทำลายและขัดแย้งกันจนได้ผลลัพธ์เป็นคุณภาพโรงเรียนตามสภาพจริง(สงบ ประเสริฐพันธ์ 2543 : 10) ดังนั้น ในสภาพปัจจุบันการศึกษาปัจจัยพื้นฐานเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นจึงได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือการจัดระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาปัจจัยทางการศึกษาตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาจะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีคุณภาพสอดคล้องกับระดับมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2545 : บทนำ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต1 เป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีสภาพภูมิศาสตร์ครอบคลุมพื้นที่ 6 อำเภอ คือ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอกมลาไสย อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอร่องคำ กิ่งอำเภอสามชัย และกิ่งอำเภอดอนจาน มีจำนวนโรงเรียนในสังกัด 193 โรงเรียน มีความหลากหลายทั้งปริมาณ คุณภาพและ

ปัจจัยที่ใช้ในการบริหารจัดการซึ่งส่งผลให้การจัดระบบประกันคุณภาพภายใน ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษามีความแตกต่างกัน ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา ที่เห็นได้ชัดเจนในเรื่องนี้คือข้อมูลการขอรับการประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจากปีการศึกษา 2544 – 2545 มีจำนวนเพียง 55 โรงเรียนจากจำนวนทั้งสิ้น 558 โรงเรียน(สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ 2545 : 1-20) ซึ่งเมื่อมองในภาพรวมแล้วจะเห็นว่าจำนวนโรงเรียนที่มีความพร้อมคิดเป็นร้อยละ 9.85 ของจำนวน โรงเรียนทั้งหมดนับว่าน้อยมาก และจากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าจำนวนโรงเรียนที่ยังไม่พร้อมขอรับ การประเมินคุณภาพอาจจะไม่มั่นใจในคุณภาพของหน่วยงานอันเกิดจากการดำเนินงานตามสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาภายใต้ปัจจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา จึงเป็นสถานการณ์ที่เหมาะสม อย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ตลอดจนครูผู้สอน ที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนพัฒนา องค์กรให้เต็มศักยภาพตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาต่อไป ทั้งนี้ เพราะตามเงื่อนไขของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แล้ว ทุกโรงเรียนจะต้องพร้อมรับการประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นองค์การมหาชนภายในปี 2548 นี้ รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการบริหารการศึกษาที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในยุคปัจจุบันอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : 18)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู ผู้สอนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต1 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล สารสนเทศอันเป็นประโยชน์ต่อ สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด นักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้ประกอบ การวางแผนและให้การสนับสนุนสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริงของหน่วยงาน มากที่สุด ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะเอื้อประโยชน์ให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถ ดำเนินงานบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ คู่คุณค่าเหมาะสม ตามบริบทและศักยภาพของสถานศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยมีประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547 แยกตามขนาดได้ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 : 2547)

1.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 78 คน
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 73 คน
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 33 คน

1.1.2 ครูผู้สอน

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 562 คน
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 767 คน
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 502 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สุ่มจากประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยกำหนดขนาดโรงเรียนและข้าราชการครูจากตารางของ R.V Krejcie and D.W Morgan (บุญชม ศรีสะอาด : 2543) ได้จำนวน 857 คน แยกตามขนาดโรงเรียนได้ ดังนี้

1.2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 65 คน
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 61 คน
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 30 คน

1.2.2 ครูผู้สอน

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 228 คน
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 256 คน
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 217 คน

1.2.3 สุ่มจำนวนครูแต่ละขนาดตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียนโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

(Simple Random Sampling)

2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 2.1.1 ตำแหน่งหน้าที่ราชการ
- 2.1.2 ขนาดโรงเรียน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน

เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 ด้าน คือ

- 2.2.1 ปัจจัยภายนอก
- 2.2.2 ปัจจัยภายใน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของสถานศึกษา

2. ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานของแต่ละสถานศึกษา ไม่สามารถควบคุมได้หรือควบคุมได้ในระยะสั้นประกอบด้วย

2.1 ด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม การคมนาคม อาชีพและปัญหาสังคมของชุมชน

2.2 ด้านเทคโนโลยี หมายถึง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในชุมชน ความสามารถในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความสำคัญทางด้านเทคโนโลยีของชุมชน อิทธิพลของสื่อสารมวลชน สิ่งพิมพ์ในชุมชนและท้องถิ่น ความสมดุลของภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาสากล

2.3 ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพเศรษฐกิจและรายได้ของผู้ปกครอง อัตราการว่างงานในชุมชน อัตราการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของชุมชน การลงทุนของภาคอุตสาหกรรมในชุมชน และท้องถิ่น ยาเสพติดและอบายมุขในชุมชน/ท้องถิ่น

2.4 ด้านการเมืองและกฎหมาย หมายถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อิทธิพลของนักการเมืองทุกระดับต่อสถานศึกษา

3. ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละสถานศึกษาและสถานศึกษาสามารถควบคุมปัจจัยเหล่านี้ได้ประกอบด้วย

3.1 โครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา หมายถึงการจัดโครงสร้างตามภารกิจ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบในสถานศึกษา การดำเนินงานที่เน้นการมีส่วนร่วม ระบบการนิเทศตรวจสอบติดตามและประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ผลผลิตและการบริการ หมายถึง การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศผู้รับบริการ คุณภาพของผู้รับบริการ การสำมะโนประชากรวัยเรียน การจัดข้อมูลตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.3 บุคลากร หมายถึง จำนวนบุคลากรตามเกณฑ์ของสถานศึกษา วุฒิทางการศึกษาของบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในภารกิจงานและมีความรับผิดชอบสูง สุขภาพกายของบุคลากรในสถานศึกษา สุขภาพจิตใจของบุคลากรในสถานศึกษา

3.4 ประสิทธิภาพทางการเงิน หมายถึง จำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การจัดระบบงบประมาณอย่างชัดเจน ความคล่องตัวในการเบิกจ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณ ประสิทธิภาพในการระดมทรัพยากรในชุมชนเพื่อการพัฒนาของสถานศึกษา

3.5 วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง จำนวนปริมาณของสื่ออุปกรณ์ สื่อวัสดุอุปกรณ์ตรงตามความต้องการของบุคลากร การส่งเสริมการใช้สื่ออุปกรณ์ของสถานศึกษา การจัดระบบควบคุมบำรุงรักษา

3.6 การบริหารจัดการ หมายถึง วุฒิภาวะและภาวะผู้นำของผู้บริหาร การสร้างความตระหนักในภาระงานแก่บุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา การให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างขวัญกำลังใจด้วยระบบคุณธรรมแก่บุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์หน่วยงานต่อสาธารณชนของผู้บริหารสถานศึกษา

4. **คุณภาพการศึกษา** หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่บ่งบอกสภาพความพึงพอใจเป็นระดับคุณค่าของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกิดจากการจัดการศึกษา

5. **สถานศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

6. **ตำแหน่งหน้าที่ราชการ** หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา

7. **ผู้อำนวยการสถานศึกษา** หมายถึง ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

8. **ครูผู้สอน** หมายถึง บุคลากรวิชาชีพผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

9. **ขนาดโรงเรียน** หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้เกณฑ์การแบ่งขนาด ตามมติสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู(ก.ค.) ครั้งที่ 7/2538 เป็น 3 ขนาด คือ

9.1 **ขนาดใหญ่** หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

9.2 **ขนาดกลาง** หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 คนขึ้นไป แต่ไม่เกิน 300 คน

9.3 **ขนาดเล็ก** หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

10. **การวัดความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง การวัดตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นข้อคำถาม

11. **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1** หมายถึง ส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 34 มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนประสานงาน ส่งเสริม